

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра практики англійської мови

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

підготовки бакалавра
спеціальності 014.02 Середня освіта (Англійська мова і література)
освітньо-професійної програми Середня освіта. Англійська мова

Силабус нормативного освітнього компонента «НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014.02 Середня освіта (Англійська мова і література), за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Англійська мова.

Розробник: Одарчук Наталія Андріївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри практики англійської мови;
Калиновська Ірина Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри практики англійської мови.

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми

Шелудченко С. Б.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри практики англійської мови (протокол № 1 від 31 серпня 2021 р.).

Силабус освітнього компонента перезатверджено на засіданні кафедри практики англійської мови, протокол № 1 від 30.08.2022 р.

Силабус освітнього компонента перезатверджено на засіданні кафедри практики англійської мови, протокол № 1 від 30.08.2023 р.

Силабус освітнього компонента перезатверджено на засіданні кафедри практики англійської мови, протокол № 1 від 29.08.2024 р.

Завідувач

кафедри:

Коляда Е. К.

I. Опис навчально-педагогічної практики

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика нормативного освітнього компонента
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Англійська мова і література) Середня освіта. Англійська мова Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 180 год. / 6 кредитів		Рік навчання 2
		Семестр 3, 4
		Лекції ---
		Семінарські ---
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 170 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Англійська, українська

Таблиця 2 (Заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика нормативного освітнього компонента
Заочна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта (Англійська мова і література) Середня освіта. Англійська мова Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 180 год. / 6 кредитів		Рік навчання 2
		Семестр 3, 4
		Лекції ---
		Семінарські ---
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 170 год.
		Консультації 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Англійська, українська

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я та по батькові	Калиновська Ірина Миколаївна, Одарчук Наталія Андріївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук, кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент, доцент
Посада	доцент кафедри практики англійської мови
Контактна інформація	м.т. 0679002626, 0952003235
	kalynovska@vnu.edu.ua
	odarchuk@vnu.edu.ua
Дні занять	Розклад занять: http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi
	Усі запитання щодо курсу можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі, а також через чат у Viber

III. Опис нормативного освітнього компонента

1. Анотація

Навчально-педагогічна практика займає важливе місце серед ОК за професійним спрямуванням. Вона є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки майбутнього вчителя англійської мови і спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами освіти за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, визначених освітньо-кваліфікаційною характеристикою підготовки фахівців відповідного напрямку (014 Середня освіта). Студентська практика передбачає безперервність і послідовність її проведення для одержання потрібного обсягу практичних умінь і знань відповідно до освітнього ступеня бакалавра.

2. Пререквізити

Навчально-педагогічна практика є важливим етапом у професійній підготовці вчителя англійської мови закладу загальної середньої освіти для базової школи. Це – друга професійна практика, якій передують психолого-педагогічна практика. До початку навчально-педагогічної практики студенти вже мають певні знання з таких теоретичних дисциплін, як **педагогіка, психологія, вікова фізіологія з основами гігієни**, паралельно їм викладається **методика навчання англійської мови в закладах загальної середньої освіти**.

3. Мета і завдання навчально-педагогічної практики

Метою навчально-педагогічної практики є підготовка здобувачів освіти до формування у них на базі психолого-педагогічних і фахових знань професійних умінь та навичок для здійснення навчального процесу – викладання англійської мови, та виховного процесу – виконання функцій класного керівника в закладах загальної середньої освіти для базової школи.

Основними завданнями навчально-педагогічної практики є:

- ознайомлення з плануванням навчального процесу вчителем англійської мови (календарний план, план-конспект уроків);
- спостереження за навчальним процесом на уроках англійської мови, ведення щоденника спостережень;
- ознайомлення з веденням класної документації, зокрема заповнення журналу;
- вивчення досвіду організації навчально-виховної роботи в класі з інклюзивним навчанням;
- через асистування вчителю англійської мови та класному керівнику набуття практичних навиків та вмінь у виконанні конкретних практичних завдань;
- розвиток вмінь рефлексії щодо власної роботи та вміння аналізувати етапи планування та проведення уроків згідно з вимогами до проєктування уроку з англійської мови;
- своєчасне оформлення матеріалів з практики.

4. Результати навчання (компетентності)

У результаті проходження навчально-педагогічної практики студенти повинні володіти такими **компетентностями**:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати різного рівня складності спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі педагогіки, викладати англійську та німецьку/французьку мови в закладах загальної середньої освіти, що передбачає застосування сучасних теорій та методів освітніх наук і новітніх інформаційних технологій.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою (в усній і письмовій формах) на професійному рівні.

ЗК 3. Здатність до вираження національної культурної ідентичності, осмислення історії у контексті розвитку соціальних інституцій та груп, виявлення поваги до багатоманітності й мультикультурності у суспільстві; зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, техніки і технологій.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної області для здійснення професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність вчитися, опановувати нові знання й застосовувати їх у практичних ситуаціях, використовуючи інформацію з різних джерел.

ЗК 7. Здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми, бути ініціативним і генерувати нові ідеї.

ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, толерантного та взаємоввічливого спілкування з представниками інших професійних груп із дотриманням професійної етики.

ЗК 10. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування здобувачів освіти до досягнення спільної мети.

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність усвідомлювати структуру педагогічної науки та її теоретичних основ.

ФК 5. Здатність планувати та організовувати освітній і виховний процес з урахуванням вікових, індивідуальних та соціально-психологічних особливостей,

прогнозувати його результати, використовуючи різні види й форми навчальної та пізнавальної діяльності учнів.

ФК 6. Здатність моделювати зміст навчання задля формування в учнів ключових компетентностей, добирати й ефективно використовувати сучасні методики й технології навчання, усвідомлення структури та послідовності етапів уроку, розуміння необхідності планування уроку.

ФК 7. Здатність користуватися наявними та створювати (за потреби) нові навчально-методичні матеріали, зокрема електронні освітні ресурси, використовувати цифрові технології в освітньому процесі.

ФК 8. Здатність здійснювати об'єктивний контроль, оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу.

ФК 9. Здатність розвивати в учнів критичне мислення та формувати ціннісне ставлення, використовувати стратегії роботи з учнями, які мотивують та сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності.

ФК 10. Здатність підтримувати осіб з особливими освітніми потребами та створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища; обирати освітні технології виховання з врахуванням вікових та індивідуальних особливостей розвитку і потреби учнів, а також забезпечити просування індивідуальними освітніми траєкторіями.

ФК 11. Здатність організовувати безпечний навчально-виховний процес, пропагувати здоровий спосіб життя; планувати й проводити години класного керівника; організовувати виховні заходи, планувати виховну роботу в позашкільних закладах освіти, оздоровчих таборах.

ФК 12. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної та наукової діяльності: визначати індивідуальні професійні потреби, знаходити умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; виконувати наукові фахові дослідження з іноземних мов та методики їх викладання, а також оприлюднювати їхні результати.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Осмислює основні завдання педагога-вчителя, який володіє фаховими знаннями і здатен незалежно мислити, відповідально діяти та вирішувати професійні й практичні завдання у галузі освіти / педагогіки, пов'язані з викладанням англійської й німецької/французької мов у закладах загальної середньої освіти для базової школи із застосуванням інноваційних підходів, доцільних методів і технологій зорієнтованого компетентнісного та інтегрованого навчання, виховання і розвитку учнів.

ПРН 2. Вільно спілкується з професійних питань із фахівцями та нефахівцями (в тому числі представниками інших культур) державною та/або іноземними мовами усно й письмово з метою використання їх для організації й управління освітнім процесом.

ПРН 3. Вміє ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її; цікавитися й користуватися сучасними інформаційно-

комунікаційними технологіями, апаратними та програмними засобами інформатизації в освіті.

ПРН 4. Аналізує можливості особистого професійного розвитку, визначає його оптимальний зміст і форми, здійснює моніторинг власної педагогічної діяльності, планує процес свого подальшого навчання й самоосвіти.

ПРН 5. Розуміє фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства; вміє зберігати й примножувати його моральні, наукові цінності і досягнення.

ПРН 7. Використовує інформаційні та комунікаційні технології для підбору доцільних форм, методів та засобів навчання, відповідно до мети і завдань навчального заняття, вікових та інших індивідуальних особливостей учнів, усвідомлює структури та послідовності етапів уроку, розуміє необхідності планування уроку.

ПРН 13. Здійснює управління процесом виховання; добирає методи й прийоми виховання; застосовує індивідуальну, групову та масову форми виховної роботи; вміє планувати й проводити години класного керівника, виконувати його обов'язки, організовувати виховні заходи, співпрацювати з сім'ями учнів, залучати активну громадськість до процесу виховання, здійснювати виховну роботу в позашкільних закладах освіти, планувати виховну роботу в оздоровчих таборах.

ПРН 14. Здійснює планування та організацію освітнього процесу з урахуванням психологічних і фізіологічних особливостей учнів, їхніх потреб та інтересів, а також специфіки навчального предмету; вміє передбачати труднощі, що можуть виникнути на кожному з етапів уроку та знає шляхи їх вирішення.

ПРН 15. Використовує способи самозбереження психічного здоров'я, конструктивно та безпечно взаємодіє з учасниками освітнього процесу, запобігає конфліктам в освітньому процесі.

ПРН 16. Вміє взаємодіяти, враховуючи культурні та особистісні відмінності співрозмовників, принципи недискримінації й поваги до відмінностей та підходів, визначених цілями сталого розвитку.

ПРН 17. Створює умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища, здійснює педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами.

ПРН 18. Дотримується під час навчально-виховного процесу нормативно-правових актів у галузі освіти, рекомендацій зі збереження здоров'я школярів.

ПРН 19. Ефективно організовує освітній процес відповідно до вимог законодавства, застосовує різні види та форми навчально-пізнавальної діяльності учнів, раціонально використовуючи навчальний час; обирає освітні технології виховання відповідно до цілей і завдань сучасної освіти.

ПРН 20. Здійснює оцінювання результатів навчання із дотриманням відповідних критеріїв та принципів академічної доброчесності, аналізує результати навчання учнів та забезпечує самооцінювання та взаємооцінювання учнів.

4. Структура навчально-педагогічної практики

Організація практики

Навчально-педагогічна практика проходить на другому курсі, у 3 і 4 семестрах, без відриву від навчального процесу згідно з розкладом. Студенти проходять практику в закладах загальної середньої освіти, які визначені базами

практик відповідно до розпорядження деканату факультету іноземної філології та Угоди про співпрацю.

Основними завданнями здобувачів освіти під час проходження навчально-педагогічної практики є:

- відвідувати базу практики згідно з розкладом;
- ознайомитися з документацією школи, класу, календарними планами;
- вести спостереження за діяльністю вчителя та школярів на уроках англійської мови і вести щоденник спостережень;
- брати активну участь в обговоренні результатів спостереження;
- надавати посильну допомогу вчителю англійської мови в організації уроків;
- ознайомитися з планом роботи класного керівника;
- відвідувати виховні години і спостерігати за діяльністю класного керівника;
- спостерігати за учнями підопічного класу і обговорювати проблемні моменти з класним керівником;
- допомагати класному керівникові в організації позакласних заходів;
- допомагати класному керівникові в організації батьківських зборів;
- ознайомитися з навчальним процесом в класах з інклюзією і роботою вчителів-асистентів;
- дотримуватися правил техніки безпеки, внутрішнього розпорядку бази практики, етики взаємовідносин між учасниками практики;
- в установленний термін прозвітувати про результати практики;
- вчасно подати звіт про практику та щоденник спостережень.

IV. Політика оцінювання

Усі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, навчальної етики та корпоративної культури, толерантно та з повагою ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися графіку проведення та термінів складання усіх видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, повідомляти викладача про його зміни, бути організованим і сумлінним, нести особисту та колективну відповідальність, без вагань звертатися до викладача за консультаціями у разі потреби.

На початку вивчення освітнього компонента викладач ознайомлює здобувачів з метою і завданнями освітнього компонента; видами робіт та критеріями їх оцінювання; з політикою оцінювання та перескладання; з особливостями рейтингової системи; з політикою проходження практики; з принципами академічної доброчесності. Здобувачі освіти зобов'язані відвідувати базу практики в ЗЗСО.

За об'єктивних причин, наприклад, в умовах карантинних обмежень або ж хвороби здобувача (чи здобувача з особливими потребами), працевлаштування, міжнародного стажування, за умови певних сімейних обставин тощо, здобувач може оформити індивідуальний план і навчання у такому випадку відбувається за

погодженим графіком з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до [Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету ВНУ імені Лесі Українки](#).

Освітній процес та контроль його результатів здійснюється згідно з [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

**Організація ОК «Психолого-педагогічна практика» дозволяє впровадження у навчальний процес елементів дуальної освіти. Здобувач може поєднувати навчання в університеті з навчанням на робочому місці у закладі вищої освіти, на приватних та державних підприємствах, що реалізують міжнародну діяльність, де набуває необхідні знання, компетентності з тем (модулів), передбачених силябусом курсу, які оцінюються представниками Підприємства (наставниками) та викладачем Університету. Деталі щодо реалізації елементів дуальної освіти подано за посиланням [Положення про підготовку здобувачів освіти у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти](#).*

Політика щодо академічної доброчесності

Під час вивчення ОК «Психолого-педагогічна практика» здобувачі вищої освіти повинні керуватися принципами академічної доброчесності (детально за покликанням: [Кодекс академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#)) та виконувати передбачені програмою творчі завдання (доповіді, твори-роздуми, твори-описи, промови тощо) самостійно. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Якщо виявлено 25% і вище плагіату у письмових завданнях (есе) під час поточного контролю, викладач повертає роботу здобувачеві з можливістю повторного виконання. Викладач здійснює перевірку на плагіат за допомогою програмного забезпечення у вільному доступі.

За умови виникнення конфліктних ситуацій, здобувач освіти та викладач керуються [Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «Врегулювання конфліктів у навчальному процесі».

Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та / або інформальній освіті.

Під час вивчення ОК «Психолого-педагогічна практика», визнаються результати навчання, отримані в неформальній освіті (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо), які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають курсу «Психолого-педагогічна практика» як в цілому, так і його окремим модулям, темі (темам), що передбачені цим силябусом. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час

вивчення ОК, але не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання. Деталі щодо процедури зарахування результатів регулюються [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#).

У межах навчального року Університет може визнати результати навчання, набуті в неформальній та/або інформальній освіті, в обсязі не більше ніж 25% загального обсягу кредитів, передбачених ОП. Будь-яке зарахування балів, отриманих здобувачем, відбувається одноразово лише в межах одного ОК.

Поточний контроль

Бали за поточний контроль виставляються вчителем англійської мови та класним керівником, тобто кожен із наставників студента у школі виставляє максимально по **20 балів (20x2=40)**. В оцінюванні вчитель англійської мови та класний керівник відповідно звертають увагу на такі критерії:

- зацікавленість здобувача освіти в освітньому / виховному процесі;
- відвідування уроків англійської мови / виховних годин, позакласних чи позашкільних заходів, до яких залучений підопічний клас;
- готовність допомагати вчителю у підготовці до уроку / виховної години чи будь-яких позакласних заходів (роздрукувати тести, відсканувати необхідний додатковий матеріал, підготувати аудіозапис, записати його на смартфон чи планшет тощо, набрати на комп'ютері і видрукувати сценарій заходу, підібрати музичний супровід, додатково відтренувати з учнями пісні, вірші, сценки, проінформувати батьків у групі Viber тощо);
- готовність асистувати вчителю у проведенні уроку англійської мови / виховної години чи будь-яких позакласних заходів (роздати бланки з тестами чи контрольними роботами; записати домашнє завдання на дошці, прикріпити карту, схеми, таблиці тощо, допомогти прикрасити класну кімнату, поставити музичний супровід і слідкувати за ним, зробити фото заходу, помістити фото на сайт школи тощо);
- ступінь розуміння і сприйняття шкільної і класної документації: календарного плану / плану роботи класного керівника;
- ступінь розуміння методики проведення уроку / виховної години чи будь-яких позакласних заходів, який проявляється під час їх обговорення відповідно із вчителем-предметником і класним керівником;
- рівень сприйняття здобувачами освіти студента-практиканта, їхнє бажання до співпраці.

Модульний контроль

Модульний контроль складає **60 балів**. Бали за модульний контроль виставляються керівником-методистом з університету. По закінченню практики студент повинен представити методисту таку документацію:

- заповнений щоденник практики;

- відгук-рефлексію стосовно навчальної роботи;
- відгук-рефлексію стосовно виховної роботи.

Заповнений щоденник практики повинен бути поданий вчасно, не пізніше, як за 7 днів по закінченню практики. За правильність, повноту викладу, акуратність заповненого щоденника, а також за своєчасність подачі всієї документації студент-практикант отримує по 10 балів відповідно.

Студент-практикант пише відгук-рефлексію на основі власних спостережень під час усіх етапів навчально-педагогічної практики, а також на основі розмов-дискусій як із вчителем англійської мови, так і з класним керівником. Відгук-рефлексія – це з одного боку документ, а з іншого – власні роздуми щодо вчительської праці, тому й відповідно стиль викладу – напівофіційний, публіцистичний. За обсягом він повинен займати не менше двох сторінок у щоденнику практики, де йому відведено спеціальне місце.

За змістом відгук-рефлексія стосовно навчальної роботи має включати такі основні моменти:

- Мотивація. Під цим пунктом розуміється, як вчитель-предметник заохочує учнів до вивчення англійської мови, які методи, режими, форми під час уроку були спрямовані на мотивацію до роботи. Студент-практикант може висловити власні думки, які з них не доречні були, а що можна, на його думку, вдосконалити.
- Менеджмент освітнього середовища. Студент розмірковує над тим, як вчитель управляє часом, відведеним на перевірку домашнього завдання, навчання, закріплення вивченого. Освітнє середовище – це і класна кімната, це може бути спеціалізований кабінет, тому важливо, як вчитель використовує карти, таблиці, схеми тощо. Крім того, обраний підручник – частина освітнього середовища. Вдало підібраний, відповідно до рівня і віку підручник сприятиме засвоєнню матеріалу.
- Організація навчального процесу на уроці. Маючи рівень володіння англійською мовою B2 і володіючи певними знаннями методики викладання іноземної мови в середній школі, студент в змозі сприймати викладання цього предмету в 5-9 класах. Практикант має описати і проаналізувати сам навчальний процес під час уроку.
- Система оцінювання. В цьому пункті студент описує й аналізує, яка система оцінювання застосовувалася на уроці, чи вона доцільна, чи відповідає рівню знань учнів.
- Реалізація вмінь 21 століття. Під вміннями 21 сторіччя мається на увазі не лише використання гаджетів, їхня доцільність, але й тім-білдінг, як вчитель спонукає і навчає учнів працювати в команді. Особливо слід звернути увагу й описати організацію інклюзивного навчання, якщо в класі були діти з особливими потребами.

Відгук-рефлексія стосовно виховної роботи пишеться по аналогії, але об'єктом аналізу вже виступає не навчальний, а виховний процес, тобто виховні години, позакласні заходи.

Відгуки перевіряються методистом від університету і оцінюються максимально у **20 балів**.

Результати практики підбивають на підсумковій конференції. Оцінка з практики враховується на рівні з іншими оцінками, які характеризують успішність здобувача освіти.

Загалом студент-практикант може набрати за навчально-педагогічну практику **100 балів**, які розподіляються таким чином:

V. Шкала оцінювання (залік)

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Державні стандарти загальної середньої освіти : Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti> (дата звернення 28.06.2020).
2. Закон України про повну загальну середню освіту від 16.01.2020 (чинний від 18.03.2020). Ідентифікатор 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення 28.06.2020).
3. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5–9 класи (Англійська мова. Німецька мова. Французька мова. Іспанська мова) : Наказ Міністерства освіти і науки України 07.06.2017 р. № 804. 113 с.
4. Навчальні програми, підручники та навчально-методичні посібники, рекомендовані МОН : Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi-pidruchniki-ta-navchalno-metodichni-posibniki-rekomendovani-mon> (дата звернення 28.06.2020).
5. Педагогічний експеримент «РОЗУМНИКИ» (Smart Kids) : Сучасні рішення для освіти. URL: <http://rozumniki.com/info/experiment> (дата звернення 28.06.2020).
6. Типова освітня програма під керівництвом О. Я. Савченко. Типова освітня програма під керівництвом Р. Б. Шияна. URL: <https://nus.org.ua/news/opublikuvaly-typovi-osvitni-programy-dlya-1-2-klasiv-nush-dokumenty> (дата звернення 28.06.2020).
7. Grow L., LeBlanc L. Teaching Receptive Language Skills : Recommendations. *Behavior Analysis in Practice*. № 6 (1). P. 56–75.
8. The Law on Education (Adopted by the Verkhovna Rada on 5 September 2017). 99 p.
9. The New Ukrainian School (Conceptual Principles of Secondary School Reform) : Ministry of Education and Science of Ukraine. 2016. 40 p.

Додаткові джерела:

1. Варяниця Л. О. Розвиток критичного мислення в умовах Нової української школи. 2018. URL: <https://www.vspu.edu.ua> > event > years18_19 > 04_11_rezult > work (дата звернення 19.03.2020).
2. Веклич Ю. І. Використання автентичних текстів у процесі формування соціокультурної компетенції майбутніх учителів початкової школи. *Вісник психології і педагогіки*. 2012. Вип. 10. С. 16–24.
3. Волкова Н. П. Педагогіка. К. : Академія, 2002. 340 с.
4. Голуб Н. М., Л. І. Проценко. Роль комунікативно-ситуативних вправ у формуванні мовної особистості. *Література та культура Полісся*. 2008. № 43. С. 218–223.
5. Казачінер О. С. Сучасні форми та методи навчання англійської мови. Харків : Основа, 2010. 112 с.
6. Нікітченко О. С., Тарасова О. А. Формування навичок критичного мислення на уроках іноземної мови. Харків : Друкарня Мадрид, 2017. 104 с.
7. Шелудченко С. Б., Шелудченко О. В. Експериментальний курс англійської мови як мотиватор реалізації творчого потенціалу здобувачів освіти в сучасній українській школі. *Актуальні питання іноземної філології*. Луцьк, 2019. № 10. С. 274–280.
8. Haan De J. Teaching and Learning English through Digital Game Projects. URL: http://www.digitalcultureandeducation.com/uncategorized/dce1046_dehaan_2011_html (accessed 20 March 2020).
9. How to Teach Reading Comprehension. URL: <https://resilienteducator.com/collections/reading-comprehension> (accessed 28 June 2020).
10. Lesson Planning and Staging : Global English TESOL Courses. URL: https://www.global-english.com/custom/courses/pdf/sample_d_lesson_planning_and_staging-1.pdf (accessed 28 June 2020).
11. Marks J. Methodology: New Ways to Teach Listening. URL: <http://www.onestopenglish.com/methodology/teaching-tips/ask-the-experts/methodology-questions/methodology-new-ways-to-teach-listening/146394.article> (accessed 28 June 2020).
12. Stanley G. Engaging the Gaming Generation. *English Teaching Professional*. 2011. № 76. P. 4–7.